

УДК 372.853

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ

О.О, Паскаль, старший викладач.

Одеський державний аграрний університет

В статті розглянуті окремі питання по організації самостійної роботи студента в розрізі впровадження кредитно-модульної системи викладання у вищій школі.

ВСТУП

В сучасному стратегічному розвитку вітчизняної освіти одним із аспектів є вирішення проблем розвитку особистості студента та технологізації цього процесу. Педагогіка на даному етапі наповнюється новими постулатами - активність, авторитет і ін. В таких умовах професійність педагога має бути спрямована на діагностику діяльності та спрямованості саморозвитку студента. Тому сучасна тенденція втілення в життя модульної системи освіти потребує детального аналізу способів і методів самостійної роботи студентів, кореляції цієї діяльності з педагогічною та професійною діяльністю викладача, що має дати наслідком засвоєння тієї чи іншої дисципліни.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень підготовки випускників шкіл зростає з кожним роком, але це не знімає проблеми, яка виникає у першокурсників, коли необхідно організувати роботу по самостійному вивченню матеріалу. Цей процес тісно пов'язаний із творчістю, пошуковим методом роботи, бажанням самовдосконалення. Студенту необхідно засвоїти знання на високому рівні, а також оволодіти методами отримання цих знань. При сучасному зростанні об'єму знань, накопичених людством та обмеженого терміну навчання студентів у вузі, проходить переорієнтація навчання від оволодіння знаннями на надбання методів отримання цих знань. Науковий метод пізнання дає змогу із великого потоку інформації вибрати сам головне і необхідне та пристосувати його до вирішення тих чи інших проблем які стоять перед студентами при самостійній роботі над дисципліною. Саме такий вид роботи дозволяє перетворити інформацію отриману на лекціях в знання, зробити їх осмисленими і

стійкими, а потім перетворити їх в уміння. Самостійна робота повинна бути регулярною, добре організованою та керованою [1].

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Як показує аналіз, основними труднощами першокурсників при самостійній роботі є слабкі навички в організації учбової праці. Студенти з задоволенням отримують поради щодо культури розумової праці, в тому числі як вести конспекти, на лекціях; які існують методи і способи запам'ятовування матеріалу; як планувати самостійну роботу; як розподілити час на виконання тієї чи іншої роботи; як правильно працювати з учбовою та довідковою літературою; які існують методи швидкого читання. Першокурсник під керівництвом викладача повинен ясно усвідомити і засвоїти такі істини як режим дня, організація робочого місця, виховання волі і самодисципліни, правильний розподіл свого часу між видами діяльності.

Організацію самостійної роботи слід починати з перших кроків навчання у вузі, дотримуючись рекомендацій педагогічних і психологічних наук, що дає можливість створити правильний алгоритм творчої праці студента який має бути присутній на протязі всього періоду навчання. Висвітленню цієї проблеми присвячено багато наукових праць, у тому числі [2]. Самостійна робота студента повинна бути чітко спланована і доповнена розробками документів які регламентують роботу студента як по часу так і по обсягу завдання. Для оптимального нормування можливо скористатися методикою запропонованою Ходзинским К.Г. [3].

Упорядкувати самостійну роботу по предмету дозволяє робочий план-календар на семестр [4]. В сучасних тенденціях розвитку викладання у вищій школі, план повинен бути скорегований із проведенням контролю по змістовим модулям.

Модульна організація дисципліни не повинна бути механічним перенесенням розділів програми до модулів, а змістовим наповненням для отримання цілісної системи.

За пропозицією В.І. Бондара, «модульне навчання це процес засвоєння навчальних модулів в умовах повного дидактичного циклу, який включає мету і завдання, мотивацію щодо якісного засвоєння, зміст (навчальний модуль), методи і форми прямої, опосередкованої та самостійної навчально-пізнавальної діяльності, корекцію, самооцінювання й оцінювання результатів засвоєння знань, умінь та навичок, що входять до його структури» [5].

Рекомендується вказати теми та плани лекцій і практичних занять; питання які будуть розглянуті на практичних заняттях; перелік лабораторних робіт; питання по темам для самостійної роботи; список

літератури по кожній темі. Сучасна оргтехніка дозволяє дати кожному студенту таку інформацію, що дає можливість цілеспрямовано і якісно формувати цілісні знання про наукову картину світу, та оволодіння відповідними методами і заходами майбутньої професіональної діяльності.

Наукова картина світу - це модель, в основі якої є положення конкретних наук про природу й суспільство. Фундаментальну її частину складає фізична картина світу. Фізична картина світу - це сукупність поглядів і уявлень про матерію і зв'язок її з рухом, про форми її існування, простір і час, характер закономірностей, що існують у природі [6].

Проблема формування у студентів цілісних знань про природу набуває особливого звучання у контексті ідей синергетики, яка розглядає цілісний об'єкт більшим, ніж суму його частин. Знання лише окремих понять з фізики не дають можливості зрозуміти функціонування цілісної фізичної картини світу. Елементи не мають змісту без цілісної структури, а структура неймовірна без елементів. Таким чином, усвідомлення студентами фізичної картини світу (механічної, електромагнітної, релятивістської й квантово-релятивістської) буде сприяти осмисленому пізнаванню окремих понять. Студенти повинні бачити місце і призначення кожного елемента в системі. Цим забезпечується усвідомленість знань, узагальненість і стійкість, зменшується навантаження на пам'ять [7].

Аналіз психолого-педагогічних наукових праць вказує на переваги такого методу засвоєння матеріалу. Це пояснюється закономірностями пізнавальної діяльності, спочатку у студентів формується загальне, неглибоке уявлення про предмет, а потім розпочинається процес абстрагування - детальне пізнання окремих елементів. Зрештою вивчені елементи синтезуються і відтворюється цілісний предмет. Але знання про нього збагачуються знаннями про окремі елементи та їх взаємозв'язки. Чітка уява про логічні зв'язки в навчальному матеріалі - обов'язкова передумова його раціонального засвоєння. Засвоєння нового матеріалу повинно проходити на основі уявлення про його логічну структуру. Розуміння і свідоме засвоєння головних понять навчального матеріалу, з погляду логічної структури, має для студентів особливе значення, так як внутрішній зв'язок і послідовність уявлень утримується в пам'яті і після зникнення зовнішнього зв'язку.

ВИСНОВКИ

Зміна пропорційності між механічним та логічним способами засвоєння навчального матеріалу на користь логічного - найважливіший чинник підвищення активної участі студентів у навчальному процесі, що дає змогу студентам оволодіти більшою за обсягом інформацією з

меншими затратами зусиль і часу. Логічний аналіз має принципове значення не тільки в процесі пізнання нового, але й зрештою в процесі формування особистості студента.

ЛІТЕРАТУРА

1. Л.А.Осадчук Методика преподавания физики.-Киев. ;Вища школа. 1984.
2. Донець І.Д. Організація самостійної роботи студента: Методичний порадник для студентів університету / Львів.ун-т.—Львів, 1965.—74с.
3. Ходзинекий К.Г.Для оптимального нормирования.— Вестн.высш.школы.1980. № і о, с 74-75).
4. Майер.Е. А. Морозова Н.П. Контроль самостоятельных занятий.— Вестн.высш.школы. 1972. № 10, с 82-83.
5. Бондар В.І. Теорія і практика модульного навчання у вищих закладах освіти (на матеріалі дидактики) // Освіта і управління. -1999.-№1.-Т.3.-с. 19-40.
6. Зорина Л.Я. Системность - качество знаний // Новое в жизни, науке,технике. - 1976.- № 1.
7. Наука і методика. Збірник науково-методичних праць. Випуск 6.-Київ.- Аграрна освіта.2006. С.27

НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ ПРИ ВНЕДРЕНИИ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ

А.А.Паскаль

Резюме

В статье анализируются факторы влияющие на организацию самостоятельной работы студента в свете последних тенденций развития кредитно-модульной системы организации процесса обучения.

SOME ASPECTS OF STUDENTS INDIVIDUAL WORK UNDER INTRODUCTION OF CREDIT-MODULE SYSTEM OF TEACHING

O.O. Paskal, senior teacher

Summary

The factors influencing the organization of students individual work in the light of last credit-module system development in teaching process organization have been analysed in the article.